

Moutstockje

nr 7

1988

nr 7

Tijdschrift over Bierfolklore

VAN "die edele orde vanden moutstock "

hoegaarden

*Tienen en het bier
de Neg. brouwerij beschied*

15 bierconferenties aenwezig te Haeg.



MR. DODION M
LELIELAAN 34
2970 HEVER

't moutstockje

driemaandelijks 1/88



V.U. E. GROOTEN
Oude Leuvensestraat 41
3300 Tienen



Wat kan ik U meer toewensen voor het nieuwe jaar dan voor U en uw gezin een goede gezondheid en daarbij komt natuurlijk op tijd een heerlijk glasje "Hoegaards Bier."

Want bier is gezond, dat hebt U kunnen lezen in ons vorig Moutstockje.

Dit jaar zullen we terug samen werken om "Die Edele Orde van den Moutstock " verder uit te bouwen, rond het thema :

" S A M E N W E R K E N ,
S A M E N V O O R U I T "

Langs deze weg dank ik ook alle leden van de Hoge Raad en de Domicellagilde voor hun voortdurende inzet en werklust.

Etienne Grooten
Grootkanselier



TIENEN en het BIER





iet alleen Hoegaarden maar
ook Tienen heeft een bier
verleden.

Als we terug gaan in de jaren 1800 telde Tienen zeven brouwerijen.

Op het einde van de vorige eeuw en ook nog later bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog waren de Tiense bieren wijd en zijd vermaard.

De zware bierwagens voort getrokken door Brabantse paarden brachten de bieren naar Antwerpen, Mechelen en Brussel om alleen maar de voornaamste steden te noemen.

Thans zijn alle Tiense brouwerijen verdwenen.

Te Tienen werd ook wit bier gebrouwd, dat een redelijke bekendheid verwierf.

Het benaderde het bier uit Hoegaarden, zonder echter dezelfde geur te bezitten.

Het was samengesteld uit gekiemde gerst, tarwe en haver.

Men gebruikte gewoonlijk 42 maten, elk van 25 pond gekiemde gerst, 27 tarwe en 10 haver voor een brouwsel van 30 vaten.

Het Tiense wit bier was in de zomer na 10 dagen drinkbaar en in de winter na 20 dagen.

Er werd gewoonlijk jong bier bijgevoegd, om meer schuim te bekomen.

Het werd vooral in de stad zelf en ook in de omstreken gedronken.

Het bewaarde relatief lang voor een licht bier en was fris en aangenaam te drinken bij zomerwarmte.



A. DONY BROUWER in de "ROODE POORT",
als Capt. Cdt. werd later majoor



de Tiense brouwerijen

1 - BROUWERIJ WINDELINCX

=====

Deze brouwerij was gelegen in de Broekstraat.
De brouwer was Jan Windelincx die tegen het Oostenrijks gezag opstond en een revolutie uitlokte.
Hij moest naar Hoegaarden vluchten waar Not. Van Autgaerden hem logist verschaftte.

2 - BROUWERIJ "DE ROODE POORT"

=====

De brouwerij "de Roode Poort" lag in de Donystraat (voorheen Beenhouwersstraat geheten)
Door Jan Windelincx gehouden, nadat hij zijn brouwerij in de Broekstraat had verlaten.
Hij brouwde er reeds in 1789.

Later werd deze brouwerij opengehouden door Adriën Dony, Kommandant van de Burgerwacht, werd later Majoor.
Hij was eveneens Burgemeester van Tienen van 1910 tot 1921 en ook Kamer- en Provincieraadslid.
In deze functie was het heel normaal dat hij invloed had om zijn bier, de Dobbele Dony-bruine te doen drinken in de verschillende kantines van de garnizoenen rond Tienen.

Dat dit een gegeerd bier was, vinden we terug in een oud lied:
"On boit des bières de toutes façons,
mais pour boire de bonnes il faut aller à Tirlemont.
Les déguster en homme alors on boit de la Dony."

3 - BROUWERIJ "DE KLOK"

=====

Was gelegen in de Delpoortestraat.
Daar werd "Streep" gebrouwen. Deze brouwerij behoorde eveneens toe aan leden uit de familie Pieraerts.

Het was de brouwerij welke zeer veel reclame maakte voor zijn bier. Overal in de stad werden vrijstaande gevels gehuurd, die men beschilderde met een klok en natuurlijk ook de naam van het bier "STREEP" erbij in dichtvorm. Zo werden de dorstigen er aan herinnerd dat ze "Streep" moesten drinken.

Aan de brouwerij hing een uithangbord dat nu is verdwenen met de tekst "La Cloche"

4 - BROUWERIJ "DE KROON"

=====

Lag op de Leuvenselaan over de voormalige ateliers Gilain (ACMT) ongeveer waar de Zijdelingsstraat uitkomt.
Ze werd opgericht rond 1905 en beheerd door V. Dewaelheyns

De brouwerij "de Kroon", in wedijver met de Zoeg, brouwde eveneens een blond bier onder de benaming "Kapmaï"
De aanplakbrief vertoonde een welstellende man, die glimlachend zijn schuimende pint toonde en een kwajongen, die zegevierend zijn kapmaï omhoog stak.

Onder de tekening stond dan volgende tekst:

"La Kapmaï de l'homme,
la Kapmaï du gamin."

Dat was de illustratie van de kracht van het bier, want kapmaï is een Tiense benaming voor een sterke knikker (marbol)
Een jongen die een kapmaï bezat, kon door het bezit van deze uiterst dikke marbol, die van zijn makkers stuk kappen (werpen) bij het spel.

Er was ook een echte konkurentie strijd tussen de Tiense bieren vooral in de reklame.

De brouwerij "de Kroon" lanceerde meerdere liedjes tegen de muur-reklame van de brouwerij "de Klok".

Een fragment uit zo'n liedje luidde als volgt:

"En is uw bier zo slecht als uw gedicht gebrouwen,
dan moogt ge 't wel in uwen kelder houwen.

Reklaam op muur of op papier,
bewijst de deugd niet van uw bier."

5 - BROUWERIJ "De ANKER"

=====

Was gelegen in de St. Katharinastraat.

De gebouwen van deze brouwerij bestaan nog steeds en in de gevel ziet U nog steeds de uitgehouwen anker, het merkteken van de brouwerij, waar de familie Van den Schriek eigenaar van was.
Boven de inrijpoort is een steen aangebracht met de brouwers symbolen, een stuikmand, een moutschop en de roerstok.

Rond 1928 verdween ook deze brouwerij, ze werd opgeslorpt door de brouwerij Artois uit Leuven.

6 - BROUWERIJ VAN COUTHEM

=====

Deze brouwerij bevond zich op de Vismarkt de huidige Torsinplaats.
De brouwer was Van Couthem.

7 - BROUWERIJ PIERAERTS

=====

Nieuwe benaming van brouwerij Van Couthem.

De brouwer was Edouard Pieraerts, die in 1884 begon en de brouwerij Van Couthem had overgenomen.

Het was een venootschap tussen Pieraerts, Dr. Hendrickx, Dr. Geens Dr. Van Audenaerde en Leander Dewilde (°1849 +1931 stammend uit de V Geslachten van Hoegaarden).

Het beheer werd waargenomen door Ed. Pieraerts, wjl Jacques Coelst de brouwerij leidde.

Zij brouwden het bier der dokters, omdat er drie van de vijf vennoten geneesheer waren.

Het eerste brouwsel was klaar op Goede Vrijdag 1884 en noemde "Bière des Docteurs".

In 1887 nam Theophile Pieraerts (neef van Edouard en niet zijn zoon zoals verkeerdelijk wordt beweerd) de brouwerij van zijn oom over en begon aan een nieuw bier, dat rond 1890 klaar was. Er moest een naam voor gevonden worden.

Door enkele lustige proevers werd het eerste nieuw brouwsel uitgetest.

Doch na een tijdje lagen de notabele proevers dronken onder de tafel. De minder bedronkenen maakten de opmerking "Zie ze daar eens liggen die zatte zeugen" en de naam was gevonden voor het nieuwe bier "ZOEg"

Zoeg is de plaatselijke uitspraak van zeug (vrouwelijk varken)

Op de reclameborden stond: "Van ZOEG nooit genoeg" en een recht opstaand varken dat een schuimend glas bier omarmde.

Later kwam ook nog, een ruiter gezeten op een varken in een biervat met eveneens de tekst "Van ZOEG nooit genoeg".

Een kwart glas noemde men een zoegske.

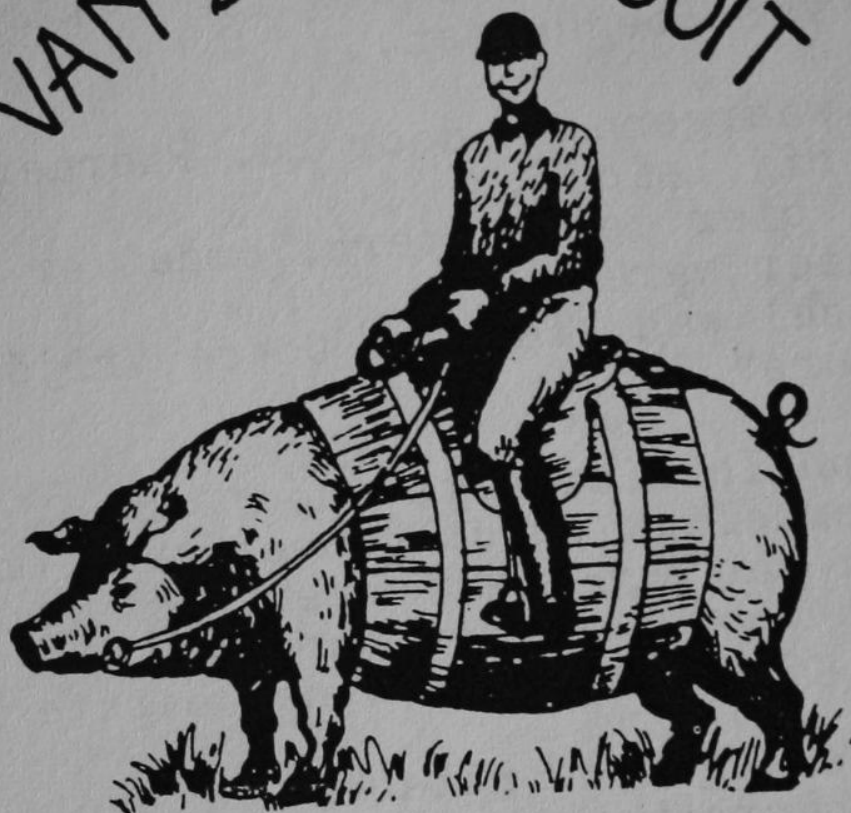
Het werd tot rond 1955 gebrouwd.

NB. Theophille Piieraerts was de zoon van Henri Pieraerts en Marie Finoulst.

Deze Henri was de broeder van Edouard die gehuwd was met Eugenie Vanherbergen.

Henri en Edouard waren zonen van Pierre Joachim Pieraets uit Brugge die zich te Tienen vestigde en getrouwd was met Therese Dotremont uit Hoegaarden (°1808 +1883) dochter van Jacques Dotremont °Hoegaarden 1754 en gehuwd in 1806 met Elisabeth Falke °1785 eveneens uit Hoegaarden.

VAN ZOEG NOOIT



GENOEG

De teloor gang van de Tiense brouwerijen is veroorzaakt door brouwer Loriers uit Hoegaarden, in de twintiger jaren. Al de te kopen herbergen werden door hem opgekocht en de uitbaters, door hem aangeworven, werden verplicht alleen zijn bieren te verkopen.

Alzo werden de Tienenaars verplicht dat bier te drinken en de andere brouwerijen waren niet kapitaal krachtig genoeg om het tij te keren.

De onderlinge samenwerking tussen de verschillende Tiense brouwerijen liet ook te wensen over, wat ook in de kaart speelde van de brouwerij Loriers, welke tussen de twee wereldoorlogen werd omgevormd tot de NV Grote Brouwerijen van Hoegaarden.

Alzo kwam Tienen, eens zo vermaard om zijn vele goede bieren zonder eigen bier.

Tergelegenheid van de Tiense Suikerfeesten, werd in de Blanke Stede een oud bier opnieuw op de markt gebracht.

Het was het vroegere zeer gekende Zoegbier, dat blonde bier met zoete smaak, dat gedurende meer dan een halve eeuw gebrouwd werd door Brouwerij Pieraerts.

Het bier werd voor deze gelegenheid gebrouwen door Pierre Celis meester brouwer uit Hoegaarden.
Er werden 25.000 l. gebrouwen.

Dit is nu ook reeds verleden tijd.
Na een tweede poging enkele jaren later, is dit bier terug gegaan naar zijn roemrijk verleden.

De slogan " VAN ZOEG NOOIT GENOEG " is noodgedwongen verdwenen.



Tweede en laatste lijst
STEUNENDE LEDEN 1987

56. STOFFELEN R	Postbaan 57	3295 Schaffen
57. CEUPPENS	Leuvensestr.	1940 St. Stevens Woluwe
58. DE GOUDEN BOOM NV	Langestraat 45	8000 Brugge
59. DE KLUIS Brouwerij	Stoopkensstraat	3320 Hoegaarden
60. WEENEN A	de Smet de Naeyerln	8370 Blankenberge
61. VERMEIREN	M. Dallaan 30	1930 Zaventem
62. Ackerman W	Konijnstraat 101	1930 Zaventem

Deze steunende leden betekenen voor ons een echte stimulans om verder door te gaan en de Belgische Bierfolklore verder uit te dragen.

We zijn hun daarvoor zeer dankbaar en zullen ook dit jaar ons uiterste best doen om onze erkentelijkheid te laten blijken.

Nogmaals onze beste dank en :

" S A M E N W E R K E N
S A M E N V O O R U I T "



HET BIER IN DE TIJD VAN...

DE HELDHAFTIGE DRINKERS UIT HET VLAAMSE
LAND IN DE XVIe EEUW

Na in Vlaanderen en elders ten oorlog te zijn getogen, schreef de Spaanse Kapitein Alonso Vasquez zijn memoires die in 1614 verschenen onder de titel " Los sucesos de Flandes y Francia ".

Zij werden gepubliceerd te Madrid in 1879 in de "Coleccion de Documentos Inéditos para la historia de Espana, tomo LXXII.

Jean Gessler maakte er de gedeeltelijke vertaling van in het frans en werden gecommenteerd in "Le Folklore Brabançonne" in 1931.

Wij geven hieronder een uittreksel, vertaald in het Nederlands.

Nopens het bier schreef hij :

In het Vlaamse land wordt het bier gedronken zoals bij ons de wijn.

Het ene bier is zwaarder dan het andere. Zij zaaien planten die hoge stammen schieten, in wier bladeren bloemen verschijnen, hop genaamd. Gedroogd gelijkt deze op een laxermiddel. Deze hop wordt in grote ijzere ovens gekookt, samen met koren, haver, gersten, zemelen of rogge, waardoor het bier sterk of minder sterk wordt.

Uit koren gemaakt is het bier na te zijn gekookt, blond als zeepwater en schuimachtig wanneer het in drinkbekers of vaten wordt gegoten. Het maakt dronken zoals de stevigste wijn.

Het gerstenbier is zuiverder en minder duur. Met haver en rogge heeft het zijn voor en nadelen, en verschilt volgens kleur, dichtheid en prijs. Met zemelen is het goedkoper en zonder kracht en wordt "dunbier" genaamd.

Korenbier draagt de naam van "dubbelbier", gerstenbier wordt "middenbier" genaamd.

In het Vlaamse land komen de beste bieren uit Antwerpen, Hoegaarden, Menen en Leuven. In het Land van Luik (waartoe Hoegaarden behoorde) brouwt men er bier met een betere smaak en een mooiere schuimkraag en dit wegens een zeker kruid dat bij de hop wordt gevoegd.

Er zijn handelaars die een zakencijfer van meer dan 100.000 dukaten boeken, ofschoon zij slechts hop verhandelen.

De brouwers zijn rijk, net als de leerlooiers gezien de afzet van de grote hoeveelheden leder.

De bewoners in het Vlaamse land vinden altijd het middel om hun "slechte gave" te beoefenen. Zij drinken en nodigen elkaar uit om de gelukkige gebeurtenissen van een geboorte te vieren, maar doen ook hetzelfde als het kind sterft en drinken evenveel, zeggende "de bedweming verzacht de ziel in het hiernamaals". Uit de tavernen komend, verliezen zij het verstand en houden elkaar met de arm vast om niet te vallen en nemen kleine passen, botsen tegen elkaar aan en doen alsof elkeen om de beurt naar huis. En toch vinden zij allen hun woonst terug, zeer aardig en aangenaam om te zien.

Wanneer zij voor een misdaad aan de voet van de galg verschijnen, vertonen zij een barbaarse hoogmoed teneinde geen angst voor de dood, geen zwakte noch inzinking te laten merken.

Gedurende het ganse uur dat hun gegund wordt alvorens te sterven, drinken zij op de gezondheid van de beul en de toeschouwers. Zij vertellen moppen en geven goede raadgevingen bestemd voor hun afwezige familieleden. Als hun uur geslagen is, wordt alles stil, zij trekken zelf de koord om de nek en springen van de ladder af met grote moed.

Ofschoon zij weten dat de drank in grote hoeveelheden naar bederf leidt, drinken ze meer en meer om zich tegen dit bederf te verweren.

De vrouwen drinken ook doch meer gematigd en verliezen nooit het verstand, want het zijn zij die het huishouden beheren.

Rond middernacht gaan de vrouwen hun mannen zoeken, gewapend met een lantaarn. Zij trekken hen naar huis, hotsend en botsend, vallens en terug recht sukkelend. De passie van het bierdrinken is zo erg, dat zij van de ene dronkenschap in de andere vallen. Het is een buitengewone zaak.

Van hun prilste jeugd af, wanneer de moeders geen borstmelk meer konden geven, krijgen de kinderen een houten tutter met bier, waarop gezogen wordt.

Op ogenblikken die het huwelijk voorafgaan, wordt het karakter van de toekomstige schoonzoon op proef gesteld. Enkele vrienden maken hem dronken, is hij vrolijk huilerig of slaperig, dan wordt hij ten zeerste vereerd en aanvaard en krijgt hij hun dochter. Indien hij echter ongeduldig en toornig wordt, tracht men het huwelijk te verhinderen.

Tot zover onze Spaanse Kapitein over zijn ondervindingen bij de Vlaamse bierdrinkers.

Het was zeker geen schoon beeld van het Vlaamse volk en velen onder hun zagen dit dan ook in, er moest wat gedaan worden.

De stichting van de verschillende Biergilden had dan ook als doel de mensen het bier te leren waarderen.

Er werden in de Gilden wetten en geboden uitgevaardigd, die deze misbruiken moesten indijken.

Zo was en is het nog bij de huidige Biergilden en dus ook bij "Die Edale Orde vanden Moutstock".

In de Bierwet art. 8 staat te lezen : Overdaad leidend tot dronkenschap is niet toegelaten

In de XI Geboden art. 11 : Het bier moet een bron van geluk zijn, een welzijn voor de mensheid en niet een middel tot zelfvernietiging.

Zo ziet U dat de Biergilden ook het biermisbruik veroordeelden en veroordelen. Er werden zelf straffen voorzien voor diegene welke de Bierwetten niet naleefden.



DE BROUWERS VAN HOEGAARDEN

UIT HET VERLEDEN

VERVOLG

DE KONKURENTIEPERIODE 1751-1775

De tweede helft der XVIIIe eeuw ving onder de beste voorwaarden aan. Overall in het land had het Hoegaardse bier vermaardheid verworven en werd zeer geprezen. Vooral te Halle en Mechelen, maakte het een geweldige konkurentie aan de Leuvense "Peterman" en de "Diesterse bruine" terwijl het diep doordrong tot in Vlaanderen, Namen en Luik.

Te Hoegaarden traden nochtans enkelen wijzigingen in. Goort Lathin die het paenhuys Kruyters te Post had overgenomen, staakte vanaf 1751 alle bedrijvigheid, doch werd door Machiel Peeters te Houtem vervangen, die in 1769 door Petrus Peeters zou opgevolgd worden, zonder ooit grote opgang te maken.

In 1753 werd groet paenhuys, waar We Bernard Vander Molen het bierbrouwen had gestaakt, door Lories overgenomen, die uitsluitend wit bier vervaardigde op de plaats waar zich heden de Brouwerij De Kluis bevindt. Het volgend jaar eindigden ook We Hoebanckx, Rega en Hendrik Van Simphoven, terwijl in 1756 drie nieuwe brouwers opkwamen, zodat het aantal brouwerijen op "37" behouden bleef.

Deze nieuwe brouwers waren :

Brouwerij Stockmans

=====

Gehouden door Martin Stockmans geboren in 1691 als zoon van Codefroid en Jeanne Bonian. Hij huwde in 1729 met Elisabeth Labours.

In 1769 ging de brouwerij over op Petrus Stockmans.

Brouwerij H. Coenegras

=====

Gelegen op de Beek (huidige houthandel Vander Molen) was dit paenhuys het eigendom van Henricus Coenegras geboren te Butsel in 1726 als zoon van Henricus en Elisabeth Huens. Hij was gehuwd in 1747 met Clara Geerts uit de brouwerij "de Engel" en werd in 1764 tot Burgemeester van Hoegaarden uitgeroepen.

In 1812 na de dood van zijn vader zette Servais de brouwerij voort. Hij huwde te Oorbeek in 1814 met Mar. Cath. Meugens.

Brouwerij Dumont "op de Beek"

=====

Was gelegen op de Stoopkensstraat over de Dumontstraat naast 't pacht-hof van Virgiel Van Haegendoren en stond op naam van Jan Bapt. Dumont, geboren in 1721 als zoon van Meester-Brouwer Dumont en Agnes Huybens uit Houtem. Hij was gehuwd in 1751 met Maria Deodata Vander Molen geboren in 1727 en dochter uit 't paenhuys op de beek

Na de dood van Brouwer Jan Baptist Dumont in 1782, zette zijn weduwe de zaak verder, tot wanneer haar Jozef oud genoeg was. Deze laatste huwde met Anna Cath. Sweerts (° Zitt. Lummen 1782 dochter van brouwer Jan Hendrik Sweerts en Anna Gertrude Van Osmael uit Autgaerden).

Toen Jozef Dumont in 1844 overleed, nam zijn zoon Jozef Libert de brouwerij over en kwam ook in 't bezit van het oude paenhuys van zijn overgrootvader Evrard Dumont te Houtem.

Hij huwde met Virginie Paillet en was Schepen te Hoegaarden en stichter van de suikerfabriek.

De 37 brouwerijen en 130 huurbrouwers van Hoegaarden draaiden op volle krachten en hielden stand aan de Leuvense konkurentie, die met de dag sterker werd. Voor het ganse jaar 1754 maakten de Hoegaardires niet minder dan 1482 brouwsels, hetzij ongeveer 4.742.400 liters bier terwijl er in de oogstmaand van 1756 alleen, 202 brouwsels in de kuipen verwerkt werden, hoogste maandcijfer uit de Hoegaardse biernijverheid.

En het was in deze strijd van hoge bloei, welvaart en prestige, dat Collard en Van Nerum aan de leiding bleven in de rangschikking der hoogst getakseerde brouwketels.

In 1752 had Luik ingevolge de hoge bierproduktie, de gemiddelde brouwtaks verlaagd, om het hoofd te kunnen bieden aan de Brabantse konkurentie die vooral uit Leuven kwam en rechtstraaks gericht was tegen de Hoegaardse brouwers. Hierdoor kwamen Collard en Van Nerum op 3 p. en werden door Crous vervoegd, terwijl de Engel op 2,7 p. kwam te staan, gevolgd van H. Struys 2,6 p, Heb. Sweerts, Prinsmel, Guill. Van Simphoven, Jan Dotremont en H. Van Simphoven (vroeger We) op 2,5 p.

De laatste zou echter de eerste zijn die reeds het volgend jaar bezweek en zijn brouwersaktiviteiten staakte, terwijl 1754 eveneens Crous en Prinsmel moesten lossen. In 1756 kon ook Struys het hoog tempo niet meer bijhouden.

In totaal waren er toen nog 36 eigenaar-brouwers.

Op 10 september 1757 was Meester-Brouwer Carolus Van Nerum plotseling overleden. Zijn brouwerij werd door zijn weduwe voortgezet, maar het rendement zou aanzienlijk slinken. Een jaar later stierf ook zijn vroegere rivaal Guill. Van Simphoven, wiens brouwerszaak opgegeven werd, terwijl in 1759 eveneens de brouwerij B. Vander Molen uit de Refuge der 11.000 maegden, fel verminderde. Nochtans kwamen er twee nieuwe brouwers opdagen, namelijk :

Brouwerij Dotremont

=====

Uitgebaat door Jacobus Dotremont gehuwd in 1753 met Maria Van Simphoven (° 1719 dochter van Brouwer Guill. Van Simphoven). Door zijn huwelijk was hij de schoonbroeder van brouwer Bertel Bueckens.

Brouwerij Notaris Van Nerum

=====

Bevond zich ergens in de Gasthuisstraat en stond als eigendom aangeschreven van Joannes Van Nerum geboren in 1732 als zoon van Meester-Brouwer Carolus Van Nerum en Barbara Sweerts uit de St. Corneliushoeve op de Vroente.

Hij was Notaris en Schepen in de Regentie.

Hij huwde in 1759 met Cath. Bueckens (° 1737 dochter van Brouwer Bueckens en Cath. Van Simphoven).

Te fel opgeslorpt door de gemeentepolitiek, zou zijn brouwerij na 1770 ten zeerste verzwakken, om pas rond 1785 door zijn zoon Jean Henri terug te worden opgedreven, zonder ooit nog grote opgang te maken wegens de nakende revolutie.

Vanaf 1762 brak een periode aan, waarin de Hoegaardse brouwers met grote konkurentie moeilijkheden af te rekenen kregen.

De handhaving van hun goede bierkwaliteit kon niet langer meer wedijveren met de nieuwe en goedkopere biersoorten uit Leuven. Zij bekloegen zich bij hun Brouwersgilde, maar deze wilde van geen bierverflauwing weten en riep bij hoog en bij laag uit " Te Hoegaarden wordt bier en geen afwas water gebrouwd".

Het rendement van Labours te Aalst, Servais Nijs, Crous, Janssens, Dere, Prinsmel en Petrus (voorheen Louis) Dotremont, kreeg hierdoor nochtans een lelijke duw. De overgebleven grote brouwers, ongeveer ten getalle van 30, verhoogden echter hun productie, om de prestige te handhaven. Daarin zijn zij uitstekend geslaagd; want voor de eerste helft van het jaar 1764 werden er samen 740 brouwsels op de markt gebracht, hoogste cijfer dat ooit voor dergelijke jaarperiode werd bereikt.

1769 was andermaal een moeilijk jaar. De Leuvense biernijverheid spande alles in op de Hoegaardse konkurentie uit te schakelen en alleen de machtigen uit de streek zouden hieraan het hoofd kunnen bieden. De Hoegaardse brouwersgilde liet niets onverlet om haar faam hoog te houden, maar kon niet beletten dat de grote brouwerijen zoals Schepers, de Engel, Dumont te Houtem, Vandenbempt, Struys en Cipers, veel van hun vroegere grootheid verloren. Brouwerijen verflauwden of verdwenen, maar anderen namen hun plaats in of verhoogden hun productie, zodat de brouwersprestige te Hoegaarden gehandhaafd werd.

Datzelfde jaar waren bijgekomen :

Brouwerij Fr. Van Nerum

=====

Bevond zich op de Stoopkensstraat en was eigendom van Franciscus Van Nerum geboren in 1740 als zoon van Meester-Brouwer Carolus Van Nerum. Hij huwde in 1766 met Oth. Lowet uit Attenhoven (1743)

In 1775 werd hij tot Burgemeester uitgeroepen en bekleedde in 1787 de kunktie van "Capiteyn" der dorpswacht.

Brouwerij Sr. Ant. Balth. Sweerts

=====

Dit paenhuys stond op de Houtmarkt (huidige hoeve Smolders) en werd gehouden door sekretaris Ant. Balth. Sweerts geboren in 1742 als zoon van de oud sekretaris Servais Sweerts. Hij huwde in 1766 met Maria Lucia Schepers.

In 1792 ging hij een tweede huwelijk aan met Dorothea Van Nerum.

Door de konkurentie moeilijkheden van 1769 hadden "de Engel" en H. Struys moeten lossen, zodat alleen nog de ketels van Collard en We Van Nerum aan 2,2 p belast bleven, gevolgd door 't paenhuys op de beek 2,1 p Bueckens, J. Dotremont en Not. Van Nerum 2p.

Maar ondanks alles werd datzelfde jaar nog 1528 brouwsels gemaakt.

Het volgend jaar waren Petrus Peeters en Loosen te Houtem, evenals sekretaris Sweerts en Dems te Bost aanzienlijk verzwakt.

Deze productieverlaging zou nochtans goed gemaakt worden door de opkomst van de nieuwe brouwers Preuveneers en Mathys Sondervorst.

In 1774 werd Hubert Sweerts terug bij de grote brouwketels gerekend. Hij had 't paenhuys op de Beek vervoegd, terwijl Collard en We Van Nerum aan de leiding bleven.

Bij het einde van deze konkurentieperiode werd een jaarproductie geboekt van 1504 brouwsels, zodat terug het prestige van de Hoegaardse brouwers ongeschonden bleef. Toen schommelde het aantal eigenaar-brouwers tussen 25 en 30, terwijl er ongeveer nog 100 huurbrouwers waren overgebleven.

NieuwsLijn

- Op de laatste bladzijde van dit Moutstockje is er plaats gemaakt voor een BIERLIED.

Dit lied werd ons ter beschikking gesteld door de Heer VANDEREYKEN, dirigent en bezieler van het gekende THIUNAS koor.

Deze tekst werd door hemzelf aangepast aan het bier.
Waarvoor onze hartelijken dank.

- Nog steeds zijn er nog enkele leden en sympatisanten die hūn lidgeld 1988 nog niet hebben gestort.

Gelieve dit zo spoedig mogelijk uit te voeren.

Lidgeld voor 1988 250 fr. gewoon lid

 350 fr. erelid

 500 fr. beschermendlid

en dit op rekening 860/0014362/85 van Die Edele Orde

Daarvoor ontvangt U driemaandelijks het tijdschrift 't Moutstockj en eveneens driemaandelijks het tijdschrift Alpaidis.

Steunende leden zijn eveneens hartelijk welkom de lidgelden zijn dezelfde als voor de aktieve leden.

BIJVOEGSEL

De volgende bladzijden in dit Moutstockje zijn om bij te voegen in het boek :

"De Hoegaardse Bierorde"

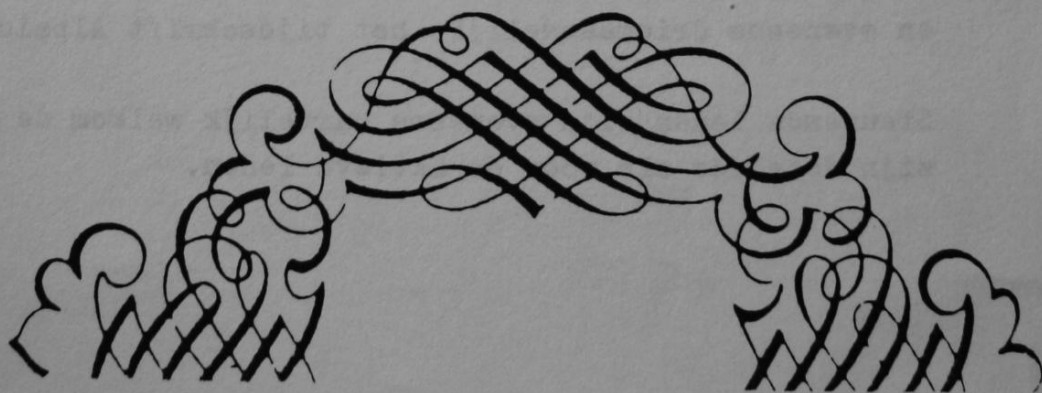
uitgegeven ter gelegenheid van de 10 jarige heropricting van "Die Edele Orde vanden Moutstock.

Deze uitgave wordt jaarlijks aangevuld met de aktiviteiten en de bijzonderheden van het voorbije jaar, en bezit ook nog veel leerrijke artikelen over de Hoegaardse Biergilde en de Hoegaardse Biergeschiedenis.

Deze uitgave is nog steeds verkrijgbaar voor de som van 250 fr. (verzendingskosten inbegrepen)

Gelieve daarvoor te storten op rekening 860/0014362/85 met de vermelding "Boek Bierorde"

Dit wordt U dan zo spoedig mogelijk toegestuurd.



16^e Ridderslag

13 juni 1987



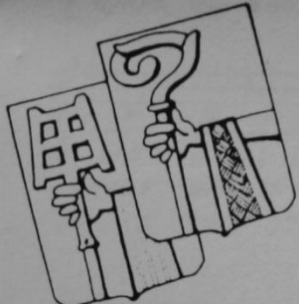
De nieuwe Bierridders voor 1987

- DE WOLFS Rudy	Tienen
- Mattheus Miel	Tienen
- Peetermans Gilbert	Tienen
- Rohner Jean	Brussel
- Rosseels Vincent	Binkom
- Smeulders Roland	Tienen
- Van Stiphout Marinus	Heverlee
- Willekens Jos	Lommel

De nieuwe ridders kregen een brouwsel te proeven "het Gildebier"
Dit brouwsel wordt alleen op de Ridderstag geschonken, het is een
samenstelling van al de verschillende Hoegaardse bieren.
Als Domicella werd Anne Marie Barbier verkozen.

Aan allen hartelijk proficiat.

Buitengewoon Chapter



Ter gelegenheid van de 15 jarige heropstanding van "Die Edele Orde vanden Moutstock" had op 27 sept. 87 in taverne Koutherhof het buitengewoon Chapter plaats. Vijftien verschillende Bierconfreries waren aanwezig op het appel.

Na een verzorgde ontvangst werd aan onze gasten een rondleiding aangeboden in de brouwerij. Roger trad op als begeleider. Daarna volgde het Chapter, waar een 16 tal leden van de verschillende confreries werden opgenomen in onze Biergilde. Na het erebier aangeboden door de brouwerij, begaven we ons terug naar het Koutherhof voor de feestmaaltijd. Onze disco bar was ook terplaatse en Mark had terug de stemming in handen. En of er stemming was..... want het waren kleine uurtjes voor de laatste huiswaarts keerden.

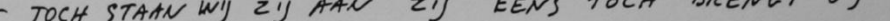
Volgende Confreries waren aanwezig :

De Gilde van het Diestse Gildebier
Confrerie le Blank Doreye de Djodogne
Confrerie des Champignons de Folx-les-Caves
Confrerie des Mougneus d'Vete d'Orp-le-Petit
Ordre du Faro de Bruxelles
Confrerie les Sossons d'Orvaulx de Florenville
Confrerie Charles-Quint en Val d'Heure de Walcourt
Brasseurs et Distillateurs de Wallonie de Erpent
Confrerie des Bergeots de Florennes
Confrerie de la Houlette de Florennes
Confrerie du Tastebière de Thuin
Confrerie de la Cervoise de Marcinelle
Confrerie de l'Ordre du Malt de Hannut
Confrerie de Saint Antoine ou Moine de Blehen
Confrerie du France Thour Chiney

Aan dit Buitengewoon Chapter namen 137 deelnemers deel, wat voor de eerste maal dat onze Gilde dit inricht zeker een sukses was. We duimen voor de volgende maal.

Hawaiian melody.

Handwritten musical notation for the first staff of the song. The notation is on a five-line staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics "HET DIER MIJN BROE-DER ZA-TEN WIJ KLONK ONS" are written below the staff.

- 
 LIED EENS SA-MEN ZIJ AAN ZIJ BIJ HET BIER BLIJF
 GROET UIT 'TVER-RE VA-DER- LAND SLECHSTEEN LIED DAT
 GEEST TOCH STAAN WIJ ZIJ AAN ZIJ EENS TOCH BRENGT GIJ

Handwritten musical notation on a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody consists of eighth and quarter notes. Below the staff, the lyrics are written in a mix of uppercase and lowercase letters, with some words in all caps for emphasis.

IK NU GANS AL- LEEN MOEST GIJ HEEN MOEST GIJ HEEN MOEST GIJ
BRACHT DE WIND U HEE NAAR 'TCA- FÉ NAAR 'TCA- FÉ NAAR 'TCA-
GAAF UN VRIENDSCHAP HIER BIJ HET BIER BIJ HET BIER BIJ HET

Handwritten musical score for "De Dood van de Dood" in G major, 2/4 time. The score is written on four staves. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a bass clef and a key signature of one sharp (F#). The third and fourth staves have treble clefs and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the staves. The first staff has a circled 'S' above the first measure. The second staff has a circled 'A' above the first measure. The third staff has a circled 'T' above the first measure. The fourth staff has a circled 'B' above the first measure. The lyrics are: 'HEEN. FÉ. BIER. TOCH KEERT GY EENS NAAR 'T OUD CA-FÉ WAAR EENS HET BIER ONS SA-MEN'.

CH

BRACHT TOCH KEERT GY EENS NAAR TOUD CA-RE' NU LOOPT HAT BIER DAT OP U WACHT.

BRACHT TOCH KEERT GY EENS NAAR 'TOUD CA-FE' NU LOOPT HET BIER DAT OP U WACHT

BRACHT TOCH KEERT GIJ EENS NAAR 'TOUD CA-FE' NU LOOPT HET BIER DAT OP U WACHT